

A legkorszerűbb és a gazdaságosabb megoldást alkalmazzák tervezőink

Csütörtökön délelőtt Szegeden a megyei tanácsháza nagytermében Bács, Békés és Csongrád megye tervező vállalatainak, egyes ipari, mezőgazdasági üzemének, szövetkezeinek műszaki tervezői, beruházási szervek, építőipari vállalatok vezetői részére ankétot rendezett az Építészeti Minisztérium Tervezési Főosztálya és az MSZMP Csongrád megyei bizottságának ipari osztálya.

A tanácskozást Schön József, az EM Tervezési Főosztályának helyettes vezetője nyitotta meg, majd Csakmag György, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága ipari osztályának vezetője tartott előadást a műszaki tervezés időszerű kérdéseiről.

Növelni kell a tervező munka színvonalát

Előadása bevezetőjében azokra a feladatokra hívta fel a figyelmet, amelyeket az MSZMP Politikai Bizottságának 1960. júniusi, s a Központi Bizottság elmúlt évi februári határozata tartalmaznak. Hangsúlyozta, hogy ezek megvalósítása érdekében növelni kellett a tervezői kapacitást, a legkorszerűbb és gazdaságosabb megoldásokkal emelni a tervezőmunka színvonalát. E cél elérése érdekében a tervezővállalatokra, tervezőkre több feladatot vár. A többi között a tervezési előírások, az adminisztratív kötelezettségek egyszerűsítése, az indokolatlan, sok részlet- és műhelyterv készítésének csökkentése, a tippstervek kötelező alkalmazása, azok gyakori megváltoztatásának megakadályozása. Valamint a típuselemek, szabványok nagyobb mérvű készítése, alkalmazása, a meglevő tervek ismételt felhasználása stb.

Ezután az előadó arról beszélt, hogy a tervezői apparátus mindhárom megyében sok nehézséggel, problémával küzdött. Ennek ellenére eredményes munkát végzett. A közelmúlt években épült lakó- és középületeink minőségileg és esztétikailag is jobbakként, mint a korábbiak. Ha nem is kielégítően, de általában javult a munka gazdaságossága, különösen a nagyobb tömegben épülő lakó- és ipari épületeknél.

Ezután a számottevőbb objektumokról szólt. Beszélt az újszegedi Ogyessza-lakótelep épületeiről, a Rózsa Ferenc sugárúti, a gedői 16 tantermes iskoláról, az Oskola utca és környékének beépítéséről, a szalámigyar érlelő tornyáról, amely előregyártott elemekből készült. Hangsúlyozta, hogy a szentesi és hódmezővásárhelyi új lakóépületek is a tervező jó munkáját dicsérik. Ezért bátran mondhatjuk, hogy a tervező vállalatok, szervek kollektívái ma már olyan szakmai és műszaki feltételekkel rendelkeznek, amelyekkel megoldhatják a rájuk váró feladatokat. Az utóbbi időben javult a vállalatok műszaki ellátottsága, szakmai színvonala. Jelenlét volt a fejlődés a tanács tervező vállalatoknál, a szövetkezeti tervező irodáknál is.

Az eredmények ellenére — folytatta Csakmag György elvtárs — a tervező vállalatok vezetésében, a tervezők munkájában is fellelhetők negatív jelenségek, amelyek gátolják az előrehaladást. Nincs megfelelő összhang a beruházó, tervező és kivitelező vállalatok között. Az egység megteremtése követeli, hogy a kivitelezők az eddigigél nagyobb bizalommal legyenek a tervezők iránt, s növekedjen tovább a tervezők önállósága, felelőssége. Számolják fel a szűklátókörűséget, kerüljék a pazarlást, lépjenek fel mindenütt a felesleges tervezés, a megalapozatlan beruházási igényekkel szemben.

A műszaki fejlesztés társadalmi ügy

A továbbiakban a műszaki fejlesztési feladatok megvalósításának fontosságáról szólt az előadó.

A világszínvonalon való termelés állandó hangoztatása nem frázis. Fejlettebb, színvonalasabb és gazdaságosabb termelés nélkül el-

maradunk a kapitalizmus-sal folytatott versenyben. Enélkül nem lehet eredményes a nemzeti vagyon gyarapítása sem. A műszaki fejlesztés sem lehet egy szűkebb kollektíva, néhány ember feladata, ez társadalmi ügy, s társadalmi mozgalom-má kell fejleszteni.

A beruházások előkészítésének hibáiról szólva elmondta az előadó, hogy nem mindenütt készítik elő megfelelően a beruházásokat, a tervezők pedig több esetben kritika nélkül fogadják el az ilyen megbízásokat. Pedig a nem kielégítő előkészítés sok problémát okoz később, s költségessé válik a kivitelezés. Egyes tervek többször is át kell dolgozni. Ezzel tervező kapacitást költünk le, jelentős erőket vonnak el a fontos, s jól előkészített beruházások tervezésétől. A beruházók közül többen csak a pénzt nézik, hogy a rendelkezésre álló keretből mit csinálhatnak. A kivitelezők pedig csak a nagy termelékenységű előre-gyártást szorgalmazzák, erre kapnak maguk is ösztönzést a felsőbb szervektől. A tervezők viszont egyéb szempontok alapján bírálják el a beruházást, sok esetben az esztétikai kérdéseket helyezik előtérbe. Vagy indokolatlanul használnak monolit-szerkezeteket, amelyek pedig megdrágítják az építkezést. A Beruházási Bank vizsgálata szerint az elkészített tervek 25—30 százalékát nem valósították meg, vagy olyan későn került kivitelezésre, hogy a rendelkezések értelmében újból felül kellett vizsgálni. Igen gyakori a menetközbeni változtatás, mind a tervezőknél, mind a kivitelezőknél. Már megkezdtek a munkát, amikor eszükbe jut a beruházóknak, építőknek, hogy valami más elgondolást érvényesítenek. Itt a Szegedi Tervező Vállalat munkájából a szegedi Vám téri 406 lakás, a Bécsi körúti beruházási program első ütemét, a Kossuth Lajos sugárúti bölcsődét, valamint Bács és Békés megye néhány beruházási tervét említette példaként.

Bizzanak a tervezőben

Beszéde további részében azzal foglalkozott Csakmag György elvtárs, hogy a tervezőket már többször bírálták, mert egyes nagyobb beruházások tervezésekor nem a legjobb, a leg gazdaságosabb megoldást választották. Nem készítenek több alternatívát, s így a megbízott tervező nem érdekelt a legjobb megoldás kialakításában, nincs versenytársa, akinél jobbat kellene produkálnia. Ezzel a lehetőséggel alig élnek a tervező vállalatok, részben a tervezői kapacitás lekötöttsége, s a belső munkaszervezés hibái miatt. Helyes lenne meg-honosítani a több változat kidolgozásának módszerét, hogy a gazdaságosabb megoldást választhassuk. Ehhez arra is szükség van, hogy a beruházók ne változtassák oly gyakran a programot. Sajnos a beruházók sokszor a terv és pénzügyi keretek ellentmondásai miatt felborítják az eredeti terveket, törölnék belőlük, vagy más megoldásokat keresnek. A tervező ma csak csökkentett lehetőségekkel rendelkezik. Ha megbízzák munkával, bizzanak is benne, s ő e bizalom jegyében vállalon anyagi és erkölcsi felelősséget munkájáért.

Három megye tervezőinek tanácskozása Szegeden

A tervezői szerződések — mondotta az előadó — a beruházási kódex előírásainak megfelelőek. A tervező mégis sok esetben kénytelen akadályközlést jelenteni, mert a megbízások hiányosak. Előfordult, hogy hiányzott a területfelhasználási engedély, szakvélemény, vagy a megküldött beruházási program alkalmatlan volt tervezésre. Ilyen esetben születnek a jegyzőkönyvek, duzzad a levelezés, mire az ügyet rendezik. A rossz előkészítés anyagi kihatása is számottevő. Tervezőink, beruházóink és kivitelezőink ne csak beszéljenek a gazdaságosságról, a takarékos-ságról, hanem ennek megfelelően is tevékenykedjenek. De minden esetben vizsgálják azt is, a gazdaságosság elvei szerint, hogy például az olcsóbb, de nem időtálló külső homlokzatok készítése, azok gyakori felújítása, a költséges állványozás, a szűk építőipari kapacitás miatt valóban előnyöseke-e? Sokszor emlegetik egy-egy épület műanyag szerkezeiteinek, a kilincseknek, csapoknak, stb. hibáit. Az észrevétel jogos. Ezért jobb szerkezeteket kell konstruálni, amelyek olcsóbbak, mint a korábban használtak és időtállóbbak is.

Korreferátumok, hozzászólások

Csakmag György elvtárs előadása után nyolc korreferátum hangzott el. Országos tervezői szervek, vállalatok képviselői fejtették ki álláspontjukat. Katona József, a Típustervező Intézet főmérnöke a harmadik ötéves tervben alkalmazásra kerülő típustervekről beszélt. Hangsúlyozta, hogy ezek a takarékos-ság és a gazdaságosság figyelembevételével készültek, s lehetővé teszik a korszerűbb építkezést, az általános műszaki fejlesztést. Nemcsak állami lakóházakra, hanem magánházak építésére is készült néhány típus-terv. Hasonlóan alkalmazzák majd a tipizált középületek, ipari és mezőgazdasági épületek tervezésénél is.

A Közpülettervező Vállalat főmérnöke Mányoki László a különböző középületek, kórházak, iskolák, kollégiumok és szállodák tervezésének időszerű kérdéseiről szólt, majd Zsitva Tibor, a VÁ-TERV igazgatóhelyettese a városfejlesztéssel kapcsolatos tervekéről beszélt.

Arra kell törekedni — mondotta — hogy minél kisebb közművesítési és járulékos költséggel, minél több embernek építsünk korszerű lakást.

A következő felszólaló Zoltán László, a LAKÓTERV főmérnöke volt. Messzenőn szem előtt kell tartanunk néhány alapvető követelményt — mondotta — mint a levegő tisztasága, a forgalom, valamint a zaj elleni védekezést.

Dr. Szendrői Jenő, az IPAR-TERV főmérnöke az üzemek együttes telepítésének problémáiról beszélt. Hangsúlyozta, hogy az eddigigél jobban kell alkalmazni a tipizált szerkezeteket. Ezután Nagy L. Dénes, a MÉLYÉP-TERV irodavezetője a vízellátás, a szennyvízelvezetés, a hő- és gázvezetéképítés időszerű kérdéseiről szólt.

Elmaradtunk a követelményektől, s a most következő ötéves tervben növelnünk kell e munka gépesítését. Általános igény, hogy teremtsük meg az előregyártást, mert csak így valósulhat meg az, hogy a közműveket időben építsük fel.

A Földmérő- és Talajvizsgáló Vállalat főmérnöke, Forgács Ede, az építkezéseket megelőző talajvizsgálatok műszaki problémáival foglalkozott. Mint mondotta, a beruházások ma már megkövetelik a gyors és pontos

Az elkészült tervek műszaki színvonaláról, az ütemtervezésről beszélt végül az előadó. Hangsúlyozta, hogy a kisebb-nagyobb hiányosságok mellett általában jónak mondható tervező vállalatok leterhelése az év különböző időszakában. Nincs úgynevezett holtsezon. A tervezési határidők betartása azonban nem a legkedvezőbb. Sokszor késik a tervdokumentáció, a tervek műszaki színvonala ugyan javult, de még ma sem kielégítő. Még mindig tapasztalható, hogy különböző magyarázkodásokban, jogi vitákban keresik a kiutat. Felhívta az anketon részt vevő tervezők figyelmét arra, hogy a jövőben megkülönböztetett gondot fordítsanak a közgazdasági elemzésre, a termelékenység növelésére, a munkafegyelem megszilárdítására, a takarékos-sági elvek megvalósítására. A beruházók, tervezők érzék el, hogy augusztus végéig minden olyan beruházás műszaki terve elkészüljön, amelynek elkezdését 1966-ra terveztük. A tervező vállalatok pártszervezetei, s a különböző társadalmi szervek pedig sajátos eszközeikkel segítsék az 1965. évi feladatok végrehajtását, a következő év munkájának jó előkészítését.

vizsgálatot, hogy a talajviszonyokról reális képet kapjunk. Timár László, az ÉVI-TERV főmérnöke a lakótelepek villamosenergia ellátásának problémáit elemezte. Felhívta a figyelmet arra, hogy a lakások gépesítése gyorsan fejlődik, s ehhez igazodnia kell az energiaellátásnak is. Az új építéle-mek alkalmazása pedig nemcsak a vezetékek új eljárásainak kidolgozását igényli, hanem a lakások megvilágításának újszerű megoldását is.

Az előadást és a korreferátumokat követő vitában felszólalt Sipos Mihály, az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalatának igazgatója, Zsebik József, a Szegedi Tervező Vállalat statisztikus szakági főmérnöke, Szabó József, a Csongrád megyei tanács vb építési osztályának vezetője, Balogh Péter, a Szegedi Ingatlankezelő Vállalat tervező csoportjának vezetője. A hozzászólások után Schön József zárszavával ért véget a három megye tervező szakembereinek tanácskozása.

Kétszeres ütemben fejlesztik a magyar vegyipart

Mint világszerte — nálunk is erősen megnőtt a vegyipar jelentősége és ezzel együtt a termelés.

Az ötéves terv eredetileg a vegyiparban írta elő a leggyorsabb fejlődést: összesen 77,6 százalékos növekedést az öt esztendőre. De már a terv negyedik évében 72 százalékos emelkedést értünk el, a vegyipar tehát az előírtnál gyorsabban fejlődött.

Az eredeti elgondolás szerint a vegyipar termelésének részesedése az ipar össtermelési értékéből az 1960. évi 7,4 százalékról 1965 végére 8,9 százalékra emelkedett volna, de ez az arány — a gyors fejlődés eredményeként — már 1964-ben elérte a kilenc százalékot.

A vegyiparban dolgozók összlétszáma mintegy harminc százalékkal gyarapodott a négy év alatt, munkájuk termelékenysége pedig ennél valamivel nagyobb mértékben. Évről évre több beruházás jut ennek az ipar-

Ülést tartott a népfrent Szeged városi bizottsága

Tegnap délután ülést tartott Vörösmarty utcai székházában a Hazafias Népfrent Szeged városi bizottsága. Részt vett az ülésen Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfrent Csongrád megyei bizottságának titkára is. Tom-bác Imre, a városi elnökség tagjának megnyitó szavai után dr. Kalmár Ferenc, a Szeged városi tanács tervosztályának vezetője tartott előadást a népfrent feladata a népgazdasági terv végrehajtásának segítésében címmel.

Ezután Hofgesang Péter, a Hazafias Népfrent városi bizottságának titkára előterjesztette a bizottság ez évi munkatervét, majd vitára került sor.

A városi bizottság tagjai időn át példamutató társadalmi munkát végeztek.

Kovács István, Sziládi Sándor, Hódi Győző, Totka Károly, Bézi Ferenc, Arvai László és Borka László. Valamennyien a társadalmi munka újabb lehetőségeinek felkutatásáról beszéltek. Felszólalt Katona Sándor is. A lakosság cselekvésének széleskörű megnyerésére hívta fel a népfrentbizottsági tagok figyelmét, mint akik a társadalmi munka eddigi szervezésében és végrehajtásában is sokat tettek.

Kedves színfoltja volt az ülésnek, amikor Tombác Imre átnyújtotta az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának és a Hazafias Népfrent I. kerületi bizottságának arany jelvényét. Hódi Józsefnek, aki hosszú időn át példamutató társadalmi munkát végzett.

Közéletünk hírei

MAGYAR KÜLDÖTTSÉG UTAZOTT BUKARESTBE

Csütörtökön délután magyar tervhivatali küldöttség érkezett repülőgépen Bukarestbe, dr. Ajtai Miklósnak, az Országos Tervhivatal elnökének vezetésével. A küldöttség az 1966/70. évi magyar-román gazdasági együttműködésről szóló jegyzőkönyv aláírására érkezett a román fővárosba.

PÉTER JÁNOS FOGADTA A DÁN KIRÁLYSÁG ELSŐ MAGYARORSZÁGI NAGYKÖVETÉT

Péter János külügyminiszter csütörtökön bemutatkozó látogatáson fogadta Birger Dons Møller-t, a Dán Királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét. (MTI)

Az osztrák parlament jóváhagyta a Magyarországgal kötött szerződéseket

Az osztrák parlament szerdán délután tárgyalta a határ-vegyesbizottságok felállításáról megkötött magyar-osztrák szerződéseket. Behatárolta a vita után, — amelyben mindkét kormányt képviselői pozitívnak mondták a szerződések megkötését, — hogy fontos szerződés áll azokat egyhangúlag jóváhagyták.

A vitában felszólalt Kreisky külügyminiszter is, aki többek között kijelentette: „az a véleményem, hogy Péter János külügyminiszter ausztriai látogatását, amely a közeljövőre várható, jó munkát végző kormányt képviselői pozitívnak mondták a szerződések megkötését, — hogy fontos szerződés áll azokat egyhangúlag jóváhagyták.

Véglegesen megfelekez a szanki gázkitörést

Február 9-én — mint ismeretes — elfojtotta önmagát a szanki gázkitörés, amely 17 napon át kisebb megszakításokkal 300 atmoszféra nyomással ömlött. Az alföldi kőolajfúrás üzem dolgozói csütörtökön hozzálátáltak a gáz útjának a mélyben való mesterséges elzárásához. A

mentőfúrással — amellyel iszapot, cementet és baritot juttatnak a földrétegek üregébe — véglegesen elejét veszik annak, hogy a gáz felszínre törhessen, vagy esetleg a lazább rétegekben megcsúszkáljon, s veszélyeztesse a további kútúrások eredményességét. (MTI)